

Aardewerk: 20 jaar zoeken naar ecologisch leven

Aardewerk, beweging voor radicale ecologie is een groep mensen, die zich laat inspireren door het ideeëngoed van de radicale ecologie, en die vanuit deze inspiratie aan zelfverandering en maatschappelijke verandering wil werken. Als organisatie is deze groep gegroeid uit de organisatie van filosofische zomerweken. De eerste zomerweek werd in 1989 georganiseerd in het brouwershuis in Viersel door Ploeg, de vormingsdienst van het toenmalige Agalev. Centraal stond het boek *Logik der Rettung* van Rudolf Bahro. Het initiatief werd herhaald, en na enige tijd overgenomen door een klein ploegje mensen dat zich Aardewerk noemde. Daarbij kwamen in de loop der jaren allerlei thema's aanbod, maar met een blijvend accent op ecofilosofie. In 1999 werd Aardewerk een heuse vereniging die ook in de loop van het jaar studiedagen begon te organiseren, en sedert 2004 ook de cursus 'Ecologische filosofie en politiek'.

Drie activiteiten

Aardewerk viert 20 jaarzomerweken
19 september in kasteel Nieuwenhoven
in St-Truiden

Sedert 1989 werd er – op één jaar onderbreking na - elk jaar een zomerweek georganiseerd. Zo ook in juli dit jaar (rond ecologie en spiritualiteit), waardoor de teller nu op 20 zomerweken staat. Tijd dus om daarbij stil te staan en dat ook te vieren.

Wij weten dat vele Oikoslezers ooit een zomerweek, een vormingsdag of een cursus van Aardewerk gevolgd hebben. Zij zijn allen uitgenodigd. Maar daarbij kunnen jullie ook helpen door dit door te zeggen aan mensen die je ooit op een activiteit van Aardewerk tegen kwam. Voor de zomerweken beschikken we niet meer over alle deelnemerslijsten, behalve die van de laatste jaren. Mocht je nog ergens zulk een lijst hebben, dan zouden we het leuk vinden om die doorgespeeld te krijgen.

Studiedag 'Vrijwillige Eenvoud'
met Ton Lemaire, Marius de Geus
en Jeanine Schreurs
Leuven, 10 oktober 2009

'Vrijwillige eenvoud' is als term recent, maar als idee al oud. Het is een element in stromingen zowel uit het Oosten (taoïsme, boeddhisme) als het Westen (epicurisme, cynisme), in het vroege christendom en in verschillende kloosterordes. Het verschijnt in de utopische traditie (More, Morris), bij de Puriteinen, de Quakers, de Amish ..., en bij Thoreau en Gandhi.

Op dit moment zou vrijwillige eenvoud een belangrijke component kunnen zijn in elke beweging en in elke persoon die zich wil bevrijden van de tirannie van de consumptiemaatschappij, in de ban als die is van het opwekken en bevredigen van steeds nieuwe behoeften en het najagen van overvloed. Het is een poging om door een zelfgekozen versobering in levensstijl meester te blijven van de eigen

behoefden, dus autonoom en vrij te zijn.

Deze 'eenvoud' mag niet worden verward met armoede of gebrek, of met strengheid en schraalheid. Het gaat over die houding, die het juiste midden houdt tussen enerzijds overdaad en verkwisting en anderzijds ascese en ontbering. Deze eenvoud maakt deel uit van een levenskunst met een kleine ecologische voetafdruk, die het mogelijk maakt beter en directer voeling te houden met de aarde, en die meer kan openstaan voor de sociale, spirituele en esthetische dimensies van het bestaan.

Ton Lemaire, antropoloog en filosoof, werkt op de studiedag deze historisch-filosofische inleiding op 'vrijwillige eenvoud verder uit.

In de huidige liberale samenleving wordt het veelal ongepast gevonden om onze levenswijze tot een politiek thema te maken. Net daarom is het belangrijk om vanuit het vakgebied van de politieke filosofie te gaan kijken naar de diepere theoretische oorzaken van het moderne consumentisme. Wat kunnen de denkbeelden van theoretici als Hobbes, Locke, De Tocqueville, Hannah Arendt en anderen bijdragen aan ons begrip van de huidige consumptiemaatschappij?

En in hoeverre kan vanuit de politieke theorieën worden beredeneerd dat een beperking van de behoeften wenselijk is om de aarde te redden? Valt te verdedigen dat soberheid, eenvoud en het verlagen van de consumptieniveaus eerder zullen leiden tot menselijke ontwikkeling en geluk dan luxe, overvloed en het verhogen van materiële welvaart?

Deze vragen worden behandeld door **Marius de Geus**, die in Leiden politieke filosofie en milieuwetenschap doceert. (Zie ook zijn bijdragen in de Oikos nummers 40 en 43.)

'Vrijwillige eenvoud' maakt vandaag ook opgang als een nieuwe maatschappelijke beweging. Onderzoek in de VS, Europa en Australië wijst uit dat steeds meer mensen kiezen voor een eenvoudiger, minder consumptief leven. Deze *downshifTERS* of nieuwe consumenten kunnen een omslag betekenen naar een duurzamere manier van leven. Alle redenen dus voor een grondige kennismaking.

Jeanine Schreurs, voormalig hoofdredacteur van het tijdschrift *Genoeg* en nu bezig met een promotieonderzoek *Living with Less* (Maastricht), zal ons daarbij de weg wijzen, allereerst aan de hand van - vaak verrassende - demografische gegevens. Vervolgens schetst zij het transformatieproces dat mensen ondergaan als ze minder consumeren, alsmede de positieve en negatieve ervaringen die zij hierbij ondervinden. Waar liggen kansen voor persoonlijke en maatschappelijke duurzaamheid?

Opleiding 'Ecologische filosofie en politiek' **Antwerpen, start op 17 oktober 2009**

Deze cursus kende reeds een tweejarige cyclus in Leuven en in Gent. Na een eerste jaar in Antwerpen gaat daar in oktober het tweede jaar van start. Deze cursus mocht steeds de steun genieten van Oikos.

Praktisch

Voor meer concrete gegevens en inschrijving voor één van deze activiteiten, zie: www.aardewerk.be